

	Центральнoукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка	Силабус навчальної дисципліни			
		Назва дисципліни Адміністративне право			
		Статус дисципліни Цикл професійної підготовки нормативний компонент			
Галузь знань	08 Право				
Спеціальність	081 Право				
Освітня програма	Право				
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)				
Форма навчання	Денна/заочна				
Курс	2				
Семестр	III				
Обсяг дисципліни	Кредити	3,5	Години	105	
	Лекційні			22/10	
	Практичні/семінарські			30/6	
	Лабораторні				
	Самостійна робота			53/89	
Семестровий контроль	Екзамен				
Викладач	Манжула Андрій Анатолійович, д.ю.н., професор кафедри права та правоохоронної діяльності, професор				
Контактна інформація	A.A.Manzhula@cuspu.edu.ua				
Кафедра	Права та правоохоронної діяльності				
Факультет	Історії, бізнес-освіти та права				
Предмет навчання (Що буде вивчатися)	<p>Адміністративне право посідає центральне місце в системі фундаментальних галузей права. Адміністративне право являються найоб'ємнішою, наймобільнішою, найнестабільнішою та найскладнішою з усіх юридичних галузей. Немає такої сфери державного або суспільного життя, якої б не зачіпали питання адміністративно-правового регулювання. Його норми регулюють діяльність структур виконавчої влади, місцевого самоврядування, державних і недержавних підприємств, установ, організацій. Їх вплив постійно відчувають на собі конкретні (насамперед приватні) особи.</p> <p>Нас оточує велика кількість правил, якими визначається наша поведінка у громадських місцях, закладах, транспорті тощо. Службові відносини між громадянином і органом держави, органом місцевого самоврядування, громадською організацією також будуються в рамках адміністративно-правових приписів. Правила внутрішнього розпорядку, дорожнього руху, водокористування, санітарно-гігієнічні, пожежної та радіаційної безпеки, а також багато інших є сферою впливу адміністративних установлень.</p> <p>Норми адміністративного права зберігають відносини, що складаються під впливом цивільного, трудового, сімейного та інших галузей права.</p>				
Мета (Чому це цікаво/потрібно вивчати)	Метою курсу є формування у студентів уявлення про адміністративне право та публічне управління в цілому; формування у студентів відповідного кваліфікаційного рівня (рівні А-D); підготовки висококваліфікованих спеціалістів, які здатні повною мірою реалізувати свої знання, вміння та				

	<p>навички у подальшій професійній діяльності у юридичній сфері (насамперед, в органах державної влади та місцевого самоврядування).</p>
<p>Компетентності</p>	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності (ІК); - здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК1); - здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК2); - знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК3); - здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології (ЗК6); - здатність працювати в команді (ЗК9); - здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК11); - здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності (ЗК16); - здатність застосовувати норми та інститути права щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право (ФК7); - здатність застосовувати правові принципи та доктрини (ФК8); - здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності (ФК9); - здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти (ФК11); - здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції (ФК12); - здатність до критичного та системного аналізу правових явищ (ФК13); - здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації (ФК14); - здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення (ФК-16).
<p>Програмні результати (Чому можна навчитися)</p>	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти зможуть:</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин (ПРН1); - проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел (ПРН3); - давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю (ПРН5); - оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів,

	<p>аналізуючи відому проблему (ПРН6);</p> <ul style="list-style-type: none"> - самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій (ПРН9); - вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, із застосуванням правничої термінології (ПРН10); - знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права (ПРН13); - вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних (ПРН15); - працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди (ПРН17); - застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи (ПРН18); - пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів (ПРН19); - виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки (ПРН20); - надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях (ПРН22).
<p>Зміст дисципліни</p>	<p><i>Змістовий модуль 1. Тема 1. Адміністративне право як галузь публічного права. Тема 2. Принципи та джерела адміністративного права. Тема 3. Суб'єкти публічного адміністрування. Тема 4. Приватна особа як суб'єкт адміністративного права. Тема 5. Інструменти публічного адміністрування</i></p> <p><i>Змістовий модуль 2. Тема 6. Адміністративні послуги. Тема 7. Захист прав приватної особи у сфері публічного адміністрування. Тема 8. Адміністративна процедура. Тема 9. Публічна служба. Тема 10. Адміністративні правопорушення та адміністративна відповідальність.</i></p>
<p>Критерії оцінювання роботи студентів</p>	<p><i>Критеріями оцінки є:</i></p> <p><i>усні відповіді: повнота розкриття питання; логіка викладання, культура мови; емоційність та переконаність; використання основної та додаткової літератури; аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки;</i></p> <p><i>виконання письмових завдань: повнота розкриття питання; цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.</i></p> <p><i>Максимальний бал за виступ з питань певної теми модуля на семінарському занятті – 5 балів.</i></p> <p><i>До 2-х балів ставиться студентові, який робить вдалі доповнення протягом семінарських занять з певної теми модуля, виправляє неточності, однак при цьому індивідуально не виступає з окремих питань.</i></p> <p><i>Якщо студент жодного разу не відповідав на семінарських заняттях, матиме за відповідний поточний контроль 0 балів.</i></p> <p><i>За рішенням кафедри студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі - роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій, були учасниками олімпіад, конкурсів тощо можуть нараховуватися додаткові бали: до 5 балів.</i></p>

<p>Політика курсу</p>	<p>-обов'язкове відвідування навчальних занять; -активність студента під час семінарських занять; -своєчасне виконання завдань самостійної роботи; -відпрацювання занять, що були пропущені або не підготовлені на консультаціях. Не допустимо: - пропуск занять без поважних причин; - запізнення на заняття; - користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (за винятком дозволу викладача при зверненні до текстів НПА); - списування та плагіат</p>
<p>Інформаційнезабезпечення</p>	<p>Онлайн-ресурси:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua - Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. URL: www.library.univ.kiev.ua - Наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія». URL: http://www.ukma.kiev.ua/ukmalib - Сайт Верховної Ради України (законодавство). URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main - Сайт журналу «Право України». URL: http://pravoua.com.ua/ http://www.ligazakon.ua/ - Українська правнича фундація. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/REF0010079 - Центр європейського і порівняльного права. URL: http://www.eclg.gov.ua/ - Центр розвитку українського законодавства. URL: http://www.ulde.kiev.ua/news.php
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Аудиторії корпусу № 1 ЦДУ ім. В.Винниченка, мультимедійне обладнання або ноутбук, смартфони, презентаційні матеріали до курсу, навчальна та наукова література.</p> <p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Манжула А.А., Галуцько В., Стеценко С., Берлач А., Буханевич О., Ситников О. та ін. Адміністративне право та адміністративний процес України в умовах воєнного стану. Колективна монографія. за заг. ред. В. Фелика, В. Курила. Київ: «Видавництво Людмила», 2023. 704 с. URL: https://cutt.ly/f3mDpqX 2. Адміністративне право та адміністративний процес в умовах воєнного стану в Україні : навчальний посібник : у 2-х томах. Том 1. Загальне адміністративне право. Особливе адміністративне право. В. Галуцько, П. Діхтієвський, О. Гулак та ін. за заг. ред. В. Галуцька, В. Фелика. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2024. 622 с. 3. Адміністративне право та адміністративний процес в умовах воєнного стану в Україні : навчальний посібник : у 2-х томах. Том 2. Спеціальне адміністративне право. Європейське адміністративне право. Порівняльне адміністративне право. Адміністративний процес. В. Галуцько, П. Діхтієвський, О. Гулак та ін. за заг. ред. В. Галуцька, В. Фелика. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2024. 432 с. 4. Адміністративне право України. Повний курс (четверте видання) Підручник. Дрозд О.Ю., Манжула А.А., Соболь Є.Ю., Рекомендований Вченою радою Науково-дослідного інституту публічного права (протокол №11 від 21 грудня 2020 року) м. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 656 с.

5. Адміністративне право України. Повний курс: підручник ; за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. Видання третє. Київ: Академія адміністративно-правових наук, 2020. 466 с.

6. Адміністративне право України. Повний курс: підручник; Галуцько В., Діхтієвський П., Кузьменко О., Стеценко С. та ін. Видання друге. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. 520 с.

7. Адміністративне право. підруч. А. Є. Фоменко, Е. О. Сидорова, М. П. Юніна ; за заг. ред. Юніна О. С. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2022. 428 с.

8. Адміністративне право України. Загальна частина у схемах : навч. посіб. МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. В. В. Сокурєнка ; [О. В. Брусакова, Д. В. Швець та ін.]. Харків : ХНУВС, 2019. 236 с

9. Біла-Тіунова Л.Р., Стець О.М. Службове право України: підручник. 2022. 771 с.

10. Бородін І.Л. Адміністративне право України: підручник . К.: Алерта, 2019. 548 с.

11. Герасименко Є.С., Задирака Н.Ю. Адміністративні процедури в питаннях та відповідях: навч. посібник. Видавничий дім "Дакор". 2022. 156 с.

12. Загальне адміністративне право. Видання друге: Підручник. Бевзенко В.М., Коломоєць Т.О., Миронюк Р.В., Мельник Р.С., Лученко Д.В., Радишевська О.Р., Гриценко І.С., Кравченко М.Г., Школик А.М., Шлоєр Б., Белікова М.І., Георгієвський Ю.В., Корнута Р.І., Куйбіда Р.О., Міхровська М.С., Приймаченко Д.В., Проневич О.С., Тимошук В.П. Видавничий дім "Гельветика". 2023. 688 с.

13. Соболь Є.Ю., Петков С.В. та ін. Адміністративно-правова реформа в Україні. за заг. ред. С. В. Петкова. Київ: КНТ, 2022. 180 с.

Додаткова література:

14. Адміністративне право : навч. посіб. для здобувачів вищ. Освіти. [Ю. П. Битяк, І. М. Балакарева, М. І. Белікова та ін. за заг. ред. В. М. Гаращука, Р. В. Шаповала]. Вид. 7-ме, допов. та перероб. З опорою на законодавство станом на 1 трав. 2023 р. Харків: Право, 2023. 238 с.

15. Андрєєв А.В. Концептуальні основи правового регулювання кадрового забезпечення державної служби в Україні: монографія. ЦУЛ. 2019. 408 с.

16. Діхтієвський П.В., Бойко А.В. Якість адміністративно-процесуального законодавства: питання теорії та практики : монографія. Видавничий дім "Гельветика". 2020. 208.

17. Кресіна І.О., Кресін О.В., Стойко О.М., Батанова Н.М. Особливості адміністративно-територіального устрою України в умовах децентралізації: монографія. Норма права. 2022. 100 с.

18. Манжула А.А. Проблеми організації діяльності науково-дослідних установ в Україні: монографія (видання друге доповнене і перероблене). Дніпро. Середняк. 2022. 276 с.

19. Манжула А.А., Пузаков Д.В. Адміністративно-правове регулювання звернення громадян до органів місцевої влади як механізму забезпечення управління у соціальній сфері на місцевому рівні. *Наукові записки. Серія: Право.* 2019. Випуск 6. Спецвипуск Том 2. С.4-9.

20. Манжула А.А. Правові аспекти відповідальності науково-дослідних установ. *Наукові записки. Серія: Право.* Випуск 7. 2019. С. 60-66

21. Манжула А.А. Інформаційне забезпечення фінансової

децентралізації в Україні. *Наукові записки. Серія: Право.* 2019. Випуск 7. Спецвипуск. С.34-38.

22. Манжула А.А. Фінансове забезпечення публічної служби та кадрова політика на місцевому рівні в умовах реформування публічного управління у соціально-економічній сфері. *Вісник Академії праці, соціальних відносин і туризму. Серія:Право.* 2020. Випуск 3-4. С.86-93.

23. Манжула А.А. Правові засади діяльності правоохоронних органів та суду щодо притягнення винних осіб до адміністративної відповідальності за домашнє насильство. *Науковий вісник публічного та приватного права.* 2021. Випуск 2. Том 2. С. 126-130.

24. Манжула А.А. Суб'єкти адміністративно-правового реагування на вчинення домашнього насильства. *Наукові записки. Серія: Право.* 2021. Випуск 10. Спецвипуск. С.170-174.

25. Манжула А.А. Діяльність правоохоронних органів і суду при притягненні кривдників до адміністративної відповідальності за домашнє насильство. *Аналітично-порівняльне правознавство.* 2023. №1 С.366-369.

26. Манжула А.А. Адміністративно-правові засади забезпечення національної безпеки органами публічної влади та Службою безпеки України. *Наукові записки. Серія: Право.* 2024. №16. С.88-91.

27. Манжула А.А., Гриценко В.Г. Суб'єкти адміністративно-правового забезпечення національної безпеки. *Юридичний науковий електронний журнал.* 2024. № 4. С. 403–405.

28. Манжула А.А., Сокурєнко О.А., Права людини і національна безпека як об'єкт правового захисту у контексті діяльності Служби безпеки України. *Юридичний науковий електронний журнал.* 2024. № 6. С. 227–229.

29. Медяник В. А. Організаційно-правові засади адміністративно-правового забезпечення державної соціальної політики в Україні: монографія. Видавничий дім «Гельветика». 2021. 406 с

30. Сидорова Е. О. Державна політика України в гуманітарній сфері: адміністративно-правові засади формування та реалізації: моногр. Видавець Біла К. О. 2022. 468 с.

31. Соболев Є.Ю., Кіблик Д.В. Правові засади формування та реалізації державної політики щодо забезпечення прав і свобод осіб з інвалідністю: монографія. Кропивницький: ФОП Кандиба Т. П., 2023. 175 с

32. Юровська В. В. Методи адміністративного права: питання теорії та практики: монографія. Видавничий дім «Гельветика». 2018. 344 с.

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України. Закон України від 28.06.1996 р. URL: <https://cutt.ly/JwzvP6Dk>

2. Загальна декларація прав людини. Прийнята і проголошена резолюцією 217 А (III) Генеральної Асамблеї ООН від 10.12.1948 р. URL: <https://cutt.ly/gwzvKBMF>

3. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07.12.1984 р. URL: <https://cutt.ly/zwzvZvjH>

4. Кодекс адміністративного судочинства України. Закон України від 06.07.2005 р. URL: <https://cutt.ly/XwzvX48U>

5. Угода про Асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (ратифіковано

Законом України № 1678-VII від 16.09.2014). URL: <https://cutt.ly/jwzvLxum>

6. Про адміністративні послуги. Закон України від 06.09.2012 р. URL: <https://cutt.ly/ewzvFv9Q>

7. Про адміністративну процедуру. Закон України від 17.02.2022 р. URL: <https://cutt.ly/mwzvGB56>

8. Про військовий обов'язок і військову службу. Закон України від 25.03.1992 р. URL: <https://cutt.ly/hwzv2AFR>

9. Про внесення змін до деяких законів України щодо визначення територій та адміністративних центрів територіальних громад. Закон України від 16.04.2020 р. URL: <https://cutt.ly/1wzvHY71>

10. Про громадські об'єднання. Закон України від 22.03.2012 р. URL: <https://cutt.ly/swzvVkRS>

11. Про громадянство України. Закон України від 18.01.2001 р. URL: <https://cutt.ly/7wzvBaZt>

12. Про державну службу. Закон України від 10.12.2015 р. URL: <https://cutt.ly/EwzvNw3G>

13. Про дипломатичну службу. Закон України від 07.06.2018 р. URL: <https://cutt.ly/9wzvN8XI>

14. Про доступ до публічної інформації. Закон України від 13.01.2011 р. URL: <https://cutt.ly/xwzvMT52>

15. Про основні засади молодіжної політики. Закон України від 27.04.2021 р. URL: <https://cutt.ly/nwzvDmLW>

16. Про запобігання корупції. Закон України від 14.10.2014 р. URL: <https://cutt.ly/mwzv1GJu>

17. Про запобігання та протидію домашньому насильству. Закон України від 07.12.2017 р. URL: <https://cutt.ly/Uwzv0kJg>

18. Про засади запобігання та протидію дискримінації в Україні. Закон України від 06.09.2012 р. URL: <https://cutt.ly/Kwzv8zvd>

19. Про затвердження військово-адміністративного поділу території України: Указ Президента України від 5.02.2016 р. URL: <https://cutt.ly/LwzbfRbZ>

20. Про захист прав споживачів. Закон України від 12.05.1991 р. URL: <https://cutt.ly/1wzv4i2O>

21. Про Збройні Сили України. Закон України від 06.12.1991 р. URL: <https://cutt.ly/Dwzv7eIi>

22. Про звернення громадян. Закон України від 02.10.1996 р. URL: <https://cutt.ly/Dwzv7eIi>

23. Про імміграцію. Закон України від 7.06.2001 р. URL: <https://cutt.ly/ewzv5U7V>

24. Про інформацію. Закон України від 02.10.1992 р. URL: <https://cutt.ly/XwzbzcW7>

25. Про Кабінет Міністрів України. Закон України від 27.02.2014 р. URL: <https://cutt.ly/vwzbxDiL>

26. Про Конституційний Суд України. Закон України від 13.07.2017 р. URL: <https://cutt.ly/Fwzv6IPM>

27. Про місцеве самоврядування в Україні. Закон України від 21.05.1997 р. URL: <https://cutt.ly/DwzbqwDM>

28. Про місцеві державні адміністрації. Закон України від 09.04.1999 р. URL: <https://cutt.ly/9wzbq3AC>

29. Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію. Закон України від 21.10.1993 р. URL: <https://cutt.ly/4wzv9HGu>

30. Про Національну поліцію. Закон України від 02.07.2015 р. URL: <https://cutt.ly/Bwzbw9YQ>

31. Про Національну стратегію у сфері прав людини. Указ

Президента України від 24.03.2021 р. URL: <https://cutt.ly/5wzbmBXL>

32. Про оборону України. Закон України від 06.12.1991 р. URL: <https://cutt.ly/6wzbrGHm>

33. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади. Постанова Кабінету Міністрів України від 10.09.2014 р. URL: <https://cutt.ly/vwzbc9U5>

34. Про органи самоорганізації населення. Закон України від 11.07.2001 р. URL: <https://cutt.ly/8wzbtNS>

35. Про основи національного спротиву. Закон України від 16.07.2021 р. URL: <https://cutt.ly/5wzbdDA1>

36. Про політичні партії в Україні. Закон України від 5 квітня 2001 р. URL: <https://cutt.ly/9wzbtDb0>

37. Про правовий режим надзвичайного стану. Закон України від 16.03.2000 р. URL: <https://cutt.ly/SwzbybYS>

38. Про правовий режим воєнного стану. Закон України від 12.05.2015 р. URL: <https://cutt.ly/cwzv3nY8>

39. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства. Закон України від 22.09.2011 р. URL: <https://cutt.ly/uwzbukJM>

40. Про прокуратуру. Закон України від 14.10.2014 р. URL: <https://cutt.ly/DwzbiUeL>

41. Про свободу совісті та релігійні організації. Закон України від 23.04.1991 р. URL: <https://cutt.ly/twzboofO>

42. Про систему центральних органів виконавчої влади: Указ Президента України від 15.12.1999 р. URL: <https://cutt.ly/3wzbbkER>

43. Про службу безпеки України. Закон України від 25.03.1992 р. URL: <https://cutt.ly/WwzboKqf>

44. Про службу в органах місцевого самоврядування. Закон України від 07.06.2001 р. URL: <https://cutt.ly/3wzbpnGO>

45. Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Закон України від 22.12.1997 р. URL: <https://cutt.ly/QwzbamEv>

46. Про утворення військових адміністрацій. Указ Президента України від 24.02.2022 р. URL: <https://cutt.ly/Wwzba4SC>

47. Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону. Закон України від 22.06.2000 р. URL: <https://cutt.ly/rwzbsPKJ>

48. Про центральні органи виконавчої влади. Закон України від 17.03.2011 р. URL: <https://cutt.ly/Jwzbn5ic>

49. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року. Указ Президента України від 30.09.2019 р. URL: <https://cutt.ly/nwzbQmWu>

50. Судова практика Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду за 2022 рік. URL: <https://cutt.ly/hwzbkIPm>

51. Судова практика Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду за лютий 2023 року. URL: <https://cutt.ly/BwzbliCD>

52. Судова практика Верховного суду України щодо соціального захисту сімей з дітьми в публічно-правових спорах. Рішення внесені до ЄДРСР з 2018 року по травень 2023 року. URL: <https://cutt.ly/Qwzbh0TY>